

Διὰ ξηρᾶς γὰ μὴν καταβαίνωσιν οἱ Πέρσαι εἰς τὴν θάλασσαν· ἀλλὰ τὰ στρατεύματά των γὰ σέκωνται μακρὰν ἀπὸ τὴν θάλασσαν τριῶν ἡμερῶν ὁδὸν.

ξς'. Ὑπερηφανευθέντες δὲ οἱ Ἀθηναῖοι διὰ τὰς νίκας των, ἐφέροντο βιαίτερον εἰς τοὺς συμμάχους· καὶ ἐκ τούτου ἔγειναν ἀνυπόφοροι· Ὅθεν οἱ σύμμαχοι κατέπεισαν τοὺς Λακεδαιμονίους, καὶ ἐπολέμησαν κατ' αὐτῶν· Καὶ οὕτως ἤρχισε μεταξὺ Ἀθηναίων καὶ Πελοποννησίων ὁ πόλεμος, ὅστις διήρκεσεν ἔτη εἰκοσιεπτά, καὶ ὠνομάσθη Πελοποννησιακός.

ξς'. Κατὰ τούτους δὲ τοὺς χρόνους διέπρεψαν καὶ πολλοὶ ἄνδρες πεπαιδευμένοι εἰς τὴν Ἑλλάδα· τῶν ὁποίων οἱ ἐνδοξότεροι εἶναι οὗτοι· Ὁ Αἰσχύλος, ὁ Σοφοκλῆς, καὶ ὁ Εὐριπίδης, ποιηταὶ Τραγικοὶ· ἱ Πίνδαρος, ὁ Ἀνακρέων, ποιηταὶ Λυρικοὶ· ὁ Πῆροδοτος, ὁ Θουκυδίδης, συγγραφεῖς Ἱστορικοὶ· ὁ Ἀναξαγόρας, ὁ Ἐμπεδοκλῆς, Φιλόσοφοι.

ξη'. Ἐν οἷν τῷ Πελοποννησιακῷ πολέμῳ οἱ μὲν Λακεδαιμόνιοι ὁμοῦ μὲ τοὺς συμμάχους των, ἐληλάτουν τὴν Ἀττικὴν· οἱ δὲ Ἀθηναῖοι, διὰ συμβουλῆς τοῦ Περικλέους, ἐκάθηντο κεκλεισμένοι εἰς τὴν πόλιν· καὶ μὲ ἑκατὸν τριήρεις ἐληλάτουν καὶ αὐτοὶ τὰ παραθαλάσσια τῆς Πελοποννήσου· Ἀλλὰ συμβάσα νόσος λοιμικὴ εἰς τὰς Ἀθήνας, ἔφθειρε πολλοὺς, ἀρπάσασα καὶ αὐτὸν τὸν Περικλέα.

ξθ'. Μετὰ δὲ ταῦτα Δημοσθένης, ὁ τότε ναύαρχος τῶν Ἀθηναίων, κυριεύσας τὴν Πύλον εἰς τὴν Μεσσηνίαν τῆς Πελοποννήσου, τὴν ὠχύρωσε· καὶ ἐβίασε τοὺς Λακεδαιμονίους γὰ ζητήσωσιν εἰρήνην· τὴν ὁποίαν δὲν ἐδέχθη ὁ Κλέων· Καὶ οἱ Λακεδαιμόνιοι, ἠναγκάσθησαν γὰ κάμωσι συμμαχίαν μὲ τοὺς Πέρσας εἰς χρήματα.

ο'. Ἐν τούτῳ τῷ πολέμῳ ὁ Κλέων, πολιορκῶν τὴν Ἀμφίπολιν, ἐφονεύθη· ὁμοίως δὲ ἐφονεύθη καὶ ὁ πολιορκούμενος Βρασίδης ὁ Λακεδαιμόνιος· καὶ ὁ μὲν Βρασίδης, ἐξερχόμενος· ὁ δὲ Κλέων, νικηθεὶς καὶ

φρεύγων • Καὶ μετὰ τοῦτο συνεφωνήθη πεντηκονταετῆς ἀνακωχῆ • ἡ ὁποία δὲν διέμεινε περισσότερον ἀπὸ τεσσαρα ἔτη.

οα'. Κατὰ τοῦτον τὸν καιρὸν ὁ Ἀλκιβιάδης καὶ ὁ Νικίας, ἔνδοξοι Ἀθηναῖοι, φιλονεικοῦντες, κατήντησαν τὸ πρᾶγμα τοσούτον, ὥστε ἔπρεπεν ὁ εἰς αὐτῶν νὰ ἐξοστρακισθῇ • Ὑπέρολος δὲ τις, οὐτιδανὸς ἄνθρωπος, εἰς ταύτην τὴν περίρασιν ἐφαντάσθη, ὅτι ἠμπορεῖ νὰ ἐξορίσῃ καὶ τοὺς δύο • Ἀλλ' ὁ Ἀλκιβιάδης καὶ ὁ Νικίας ἐφιλιώθησαν, καὶ ἐκ συμφώνου ἐξωστράκισαν τὸν Ὑπέρολον • Καὶ ἐκ τούτου πειραχθέντες οἱ Ἀθηναῖοι, κατέλυσαν τὸν ἐξοστρακισμόν, ὅστις ἦτον διωρισμένος μόνον διὰ μεγάλους ἄνδρας.

οβ'. Κατὰ τούτους δὲ τοὺς χρόνους εἰς τὴν Σικελίαν οἱ Ἐργισαῖοι, καὶ οἱ Λεοντῖνοι, πολεμοῦντες κατὰ τῶν Συρακουσίων, ἐζήτησαν βοήθειαν ἀπὸ τοὺς Ἀθηναίους • καὶ οἱ μὲν Ἀθηναῖοι ἐξεῖλαν πολὺν στρατεύμα, καὶ τρεῖς στρατηγούς μετ' αὐτὸ, τὸν Ἀλκιβιάδην, τὸν Νικίαν, καὶ τὸν Λάμαχον • οἱ δὲ Λακεδαιμόνιοι ἐξεῖλαν ὁμοίως βοήθειαν εἰς τοὺς Συρακουσίους, καὶ στρατηγὸν τὸν Γύλιππον • Καὶ οὕτως ἀναψῆ πάλιν ὁ πόλεμος μεταξὺ Ἀθηναίων καὶ Λακεδαιμονίων.

ογ'. Ἀλλ' ἀφ' οὗ ἐκίνησεν ἡ βοήθεια τῶν Ἀθηναίων διὰ νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν Σικελίαν, οἱ ἐχθροὶ κατηγόρησαν τὸν Ἀλκιβιάδην • καὶ οἱ Ἀθηναῖοι τὸν ἐκάλεσαν νὰ ἔλθῃ εἰς τὰς Ἀθήνας νὰ ἀπολογηθῇ • Καὶ αὐτὸς μὲν, φοβηθεὶς τὸ ἄκριτον τοῦ δήμου, ἔφυγεν εἰς τὴν Σπάρτην • Οἱ δὲ λοιποὶ στρατηγοὶ πολιορκοῦντες τὰς Συρακούσας, ὄχι μόνον δὲν κατώρθωσαν τίποτε • ἀλλὰ καὶ ἦλθον εἰς τοιαύτην ἀνάγκην, ὥστε ἔκαμον συνθήκας μόνον διὰ τὴν ζωὴν των • ἀλλὰ καὶ μετ' οὗτοιαύτας συμφωνίας, οἱ μὲν αὐτῶν ἐφρονεῦθησαν • ἄλλοι δὲ κατεδικάσθησαν εἰς ἐργασίαν τῶν λίθων • καὶ τεσσαράκοντα χιλιάδες στρατιωτῶν Ἀθηναίων ἐχάθη εἰς τὴν Σικελίαν • καὶ ὁ στρα-

τηγὸς Νικίας • Ὁ δὲ Ἀλιβιάδης, ὦν εἰς τὴν Σπάρτην, ὑπέπεσεν εἰς φθόνον • καὶ ἠναγκάσθη νὰ φύγῃ ἐκεῖθεν εἰς Τισαμέρην τὸν Σατράπην τῶν Σάρδεων.

οδ'. Εἰς δὲ τὰς Ἀθήνας οἱ Ἀθηναῖοι μετέβαλον τὴν διοίκησιν εἰς τετρακοσίους • ἀλλ', ἐπειδὴ καὶ οὗτοι ἐφύροντο τυραννικῶς, τοὺς ἐμίσησαν • ὅθεν τὸ κράτευμα αὐτῶν, τὸ ὁποῖον ἦτον εἰς τὴν Σάμον, ἐκίλεσε τὸν Ἀλιβιάδην • αὐτὸς δὲ ἐλθὼν εἰς τὸ κράτευμα, πρῶτον ἐνίκησεν εἰς δύο μάχας τοὺς Λακεδαιμόνιους, καὶ ἔπειτα ἦλθεν ἐνδόξως ἐν τὴν πατρίδα τὸν, καὶ ἐτιμήθη μὲ χρυσοῦν σέφανον • καὶ ἀνεδείχθη ἀρχισράτηγος τῆς ξηρᾶς καὶ τῆς θαλάσσης.

οε'. Ἀλλ' ἐπειδὴ, ἀπόντος αὐτοῦ, ὁ ὑποναύαρχος Ἀντίοχος, ναυμαχήσας κατὰ Λυσάνδρου, ἐφθάρη • οἱ Ἀθηναῖοι, ῥίψαντες τὸ σφάλμα εἰς τὸν Ἀλιβιάδην, τὸν ἔξωσαν • καὶ διώρισαν δέκα στρατηγούς, τῶν ὁποίων πρῶτος ἦτον ὁ Κόνων • οἱ δὲ Λακεδαιμόνιοι διώρισαν ναύαρχον τὸν Καλλικρατίδαν • ὅστις ἐπολιόρχει τὸν Κόνωνα εἰς τὸν λιμένα τῆς Μιτυλήνης • ἀλλ' ἐλθούσης ἐξ Ἀθηνῶν βοήθειας, ἐνίκηθη ὁ Καλλικρατίδας, καὶ ἐφονεύθη.

ος'. Διορισθεὶς δὲ πάλιν ὁ Λύσανδρος, εὔρε τὸν σόλον τὸν Ἀθηναίων εἰς τὸν λιμένα τὸν ἐν Αἰγὸς ποταμοῖς, καὶ τὸν διέφθειρεν ὅλον, καὶ μόλις ὁ Κόνων ἐσώθη, καὶ κατέφυγεν εἰς τὴν Κύπρον • Ἐπειτα δὲ ἦλθεν ὁ Λύσανδρος εἰς τὰς Ἀθήνας • τὰς ὁποίας καὶ ἐκυρίευσεν μετ' ὀλίγην ἀντίστασιν • καὶ ἐκρήμνισε τὰ τείχη • καὶ ἐσύσθησε τριάκοντα διοικητὰς • οἱ ὁποῖοι ἔδειξαν εἰς τοὺς συμπολίτας τὴν τόσῃν ὠμότητα, φονεύοντες καὶ ἀρπάζοντες καθ' ἑκάστην • ὥστε πᾶσα ὑπερβολὴ δὲν εἶναι ἱκανὴ νὰ τὴν ἐκφράσῃ • Καὶ ἐφόνευσαν τόσους πολίτας ἀδίκως • ὅσοι δὲν ἐφονεύθησαν εἰς ὅλον τὸν Πελοποννησιακὸν πόλεμον.

οζ'. Εἰς αὐτὸν τὸν καιρὸν ὁ Θρασύβουλος κατέφυγεν εἰς τὰς Θήβας • καὶ ἐκεῖθεν ὥρμησε μὲ ἄλλους ἐβδομήζοντα, καὶ κατέλαβε τὴν Φυλὴν, χωρίον ὠχυρὸν

τῆς Ἀττικῆς • ὅπου ἔγειναν ἕως ἑπτακόσιοι οἱ σὺν αὐτῷ • καὶ ἐκεῖθεν ὀρμήσας, κατέλαβε τὸν Πειραιᾶ • καὶ ἀπὸ αὐτοῦ ἤλθεν εἰς τὰς Ἀθήνας • Καὶ διώξας τοὺς τυράννους καὶ τοὺς Λακεδαιμονίους, κατέσχεσε δέκα δικαστὰς, ἕνα ἕξ ἐκάστης φυλῆς • Καὶ ἐπειδὴ καὶ αὐτοὶ ἐφέροντο τυραννικῶς • κατέσχεσε τὴν δημοκρατίαν, καὶ ἔφερε τὴν ἡσυχίαν, ψηφίσας ἀμνηστείαν τῶν παρελθόντων.

οη'. Εἰς τούτον τὸν καιρὸν οἱ Ἀθηναῖοι κατεδί-
κασαν τὸν Σωκράτην • τὸν ὁποῖον κατηγόρησαν ὁ
Ἄντοξ καὶ ὁ Μέλιτος • ὅτι δοξάζει ἄλλους θεοὺς II. X.
κέους • καὶ ὅτι διαφθείρει τοὺς νέους • Καὶ ἔπει το 400
κώθειον ὁ μέγας οὗτος ἀνὴρ ἀταράχως, καὶ ἀπέθα-
νεν ἐν ἡσυχίᾳ.

οθ'. Εἰς αὐτὸν δὲ τὸν καιρὸν καὶ Κῦρος ἐξορέ-
τευσεν κατὰ τοῦ ἀδελφοῦ του Ἀρταξέρξου τοῦ Β',
ἔχων ἑκατὸν χιλιάδας βαρβάρους, καὶ ὑπὲρ τὰς δέ-
κα χιλιάδας ἑλλήνας • καὶ ἐφορεύθη εἰς τὴν μάχην •
Οἱ δὲ ἑλληνες ἔμειναν ἔρημοι • καὶ ἔχασαν καὶ τοὺς
στρατηγοὺς των • ἐπειδὴ οἱ βάρβαροι τοὺς ἠπάτησαν μὲ
ἐτόρκους συμφωνίας, καὶ τοὺς ἐφόνευσαν • Ἀλλὰ
Λειρίσοφος ὁ Λακεδαιμόνιος, καὶ Ξενοφῶν ὁ Ἀθη-
ναῖος, τοὺς ὠδήγησαν φρονιμώτατα, καὶ ἀναχωροῦν-
τες μεταξὺ ἀπείρων ἐχθρῶν, διασχίσαντες ἀπείρους
δυσκολίας, καὶ διελθόντες ἔθνη βάρβαρα καὶ
θηριώδη, ἤλθον εἰς τὴν πατρίδα των, διοδεύσαντες
ἑπτακοσίων ὁρῶν ὁδόν.

π'. Εἰς ταύτης δὲ τῆς αἰτίας ἐκίνησε πόλεμον ὁ
Ἀρταξέρξης κατὰ τῶν ἐν τῇ Ἀσίᾳ ἑλλήνων • καὶ
οἱ Λακεδαιμόνιοι, κύριοι ὄντες τότε τῆς ἑλλάδος,
ἔπεμψαν τὸν Ἀγησίλαον εἰς τὴν μικρὰν Ἀσίαν, καὶ
κατετρόμαξε τοὺς Πέρσας • ὅθεν ὁ Ἀρταξέρξης ἠρέ-
θισε τοὺς ἑλλήνας κατὰ τῶν Λακεδαιμονίων • οἱ ὅποιοι
ἠναγκάσθησαν νὰ ἀνακαλέσωσι τὸν Ἀγησίλαον • ὅστις
ἐλθὼν, ἐνίκησε τοὺς Θηβαίους καὶ τοὺς συμμάχους
των εἰς τὴν Κορώνειαν • ὁ δὲ Κόνων, κατετρόμαξε

τὸν Περσικὸν σόλον καὶ τοὺς Σπαρτιάτας εἰς τὴν Κνίδον· καὶ ἔπειτα μὲ τὸ Περσικὸν χουσίον ἀνήγειρε τὰ τεῖχη τῶν Ἀθηνῶν καὶ τὸν Πειραιᾶ.

πα'. Οἱ δὲ Σπαρτιάται ἐκ τούτου φοβηθέντες, μήπως ἐνωθῶσιν οἱ Πέρσαι μὲ τοὺς ἄλλους Ε' λληνας, ἔκαμαν, διὰ μέσου Ἀνταλκίδου τοῦ πρέσβεως τῶν, κατησχυμένην εἰρήνην μὲ τοὺς Πέρσας· καὶ παρέδωκαν τὰς Ε' λληνικὰς πόλεις τῆς Ἀσίας εἰς αὐτοὺς· ἔπειτα δὲ ἠναγκάσθησαν νὰ κάμωσιν εἰρήνην καὶ μὲ τοὺς Ἀθηναίους.

πβ'. Εἰς δὲ τὴν κατησχυμένην εἰρήνην τῶν Λακεδαιμονίων μόνοι οἱ Θηβαῖοι ἠναντιώθησαν· ὅθεν καὶ οἱ Λακεδαιμόνιοι ἐκυρίευσαν ἐξ ἐφόδου τὰς Θήβας· καὶ κατέσκησαν νέους ἐξουσιασὰς, καὶ ἀφῆκαν φρουρὰν εἰς τὴν ἀκρόπολιν αὐτῶν Καδμείαν.

πγ'. Εἰς αὐτὴν δὲ τὴν περίσασιν ὁ Πελοπίδας· πλούσιος Θηβαῖος, ἔφυγεν εἰς τὰς Ἀθήνας· καὶ ἐκεῖθεν ἤλιθεν ὁμοῦ μὲ ἄλλους κρυφίως εἰς τὰς Θήβας, καὶ λαβὼν σύμφωνον τὸν Ἐπαμινώνδαν καὶ ἄλλους συμπολίτας, ἐδίωξε τοὺς Λακεδαιμονίους.

πδ'. Ἐπειτα δὲ ὁ Ἐπαμινώνδας τοὺς ἐνίκησε κατὰ κράτος εἰς τὰ Λεῦκτρα· ὅπου ἐφονεύθη καὶ Κλεόμβροτος ὁ βασιλεὺς τῶν· Καὶ ἀνήγειρε πάλιν τὴν Μεσσήνην, ἣ ὁποία ἦτον διακόσια ἔτη ἀκατοίκητος· καὶ ὤρμησε κατὰ τῆς Σπάρτης· ὅμως Χαβρίας, ὁ στρατηγὸς τῶν Ἀθηναίων, τὸν ἀπέκρουσεν εἰς τὴν Κόρινθον· Καὶ τοῦτο ἠκολούθησεν· ἐπειδὴ ὁ Πελοπίδας, ὑπῆγε μὲ μέρος τοῦ στρατεύματος κατὰ Ἀλεξάνδρου τοῦ τυράννου τῶν Φερῶν· τὸν ὁποῖον ἐνίκησε μὲν, αὐτὸς δὲ ἔπεσεν εἰς τὴν μάχην.

πέ'. Πάλιν δὲ ὤρμησεν ὁ Ἐπαμινώνδας κατὰ τῆς Σπάρτης, ὅμως τὸν ἐμπόδισε δις Ἰφικράτης, ὁ στρατηγὸς Ἀθηναίων· τέλος δὲ συγκροτήσας μάχην εἰς τὴν Μαντίνειαν, ἐνίκησε μὲν τοὺς ἐχθρούς, ἀλλὰ πληγῶθεις βαρέως, ἀπέθανε· Καὶ οἱ Θηβαῖοι ἔθαψαν μετ' αὐτοῦ καὶ τὴν δόξαν τῶν.

πς'. Μετὰ ταῦτα δὲ οἱ Ἀθηναῖοι ὑπέταξαν πάλιν πολλὰς πόλεις καὶ νήσους διὰ Χαβρίου, καὶ Τιμοθέου, καὶ Ἰφικράτους τῶν στρατηγῶν των· ὅμως ἐπέστησαν αὐτοῖς βαρύτερους φόρους, καὶ τοὺς συνήγον μὲ πολλὴν σκληρότητα· Ὅθεν ἡ Χίος, ἡ Κῶ, ἡ Ῥόδος, καὶ τὸ Βυζάντιον, συνεμάχησαν, καὶ ἐπολέμησαν δύο ἔτη· καὶ Ἀρταξέρξης ὁ Ὠχος ἐβίασε τοὺς Ἀθηναίους, καὶ τοὺς ἐδέχθησαν ἐλευθέρους.

πζ'. Μετὰ δὲ ταῦτα, ἐπειδὴ οἱ Φωκεῖς ἐγεώργησαν τὸν ἱερὸν τόπον τοῦ Ἀπόλλωνος, κατεδικάσθησαν ἀπὸ τοῦ Ἀμφικτύονος νὰ πληρώσωσι πολλὰ χροῖματα· οἱ δὲ Φωκεῖς ἀντὶ τούτων, κυριεύσαντες τὸν ἐν Δελφοῖς ναὸν τοῦ Ἀπόλλωνος, ἤρπασαν τοὺς θησαυροὺς του· Καὶ ἐκ τούτου ἐκινήθη ὁ πρῶτος ἱερὸς πόλεμος.

πη'. Καὶ οἱ μὲν Θηβαῖοι ἐπολέμουν πρὸς τοὺς Φωκεῖς· οἱ δὲ Ἀθηναῖοι ἐβοήθουν τοὺς Φωκεῖς· ὅθεν οἱ Θηβαῖοι ἐκάλεσαν τὸν Φίλιππον, βασιλέα τῶν Μακεδόνων, εἰς βοήθειαν· Καὶ ἐκ τούτου νικήσας τοὺς Φωκεῖς ὁ Φίλιππος, ἔλαβε καὶ αὐτὸς μέρος εἰς τοὺς Ἀμφικτύονας.

πθ'. Ἐπειτα δὲ οἱ Λοκροὶ ἐκυρίευσαν τὴν Κιθῶραν ἱερὸν λιμένα τοῦ Ἀπόλλωνος, καὶ ἡ βουλὴ τῶν Ἀμφικτυόνων, παρέδωκε τὴν ἐξουσίαν εἰς τὸν Φίλιππον νὰ τοὺς τιμωρήσῃ· Καὶ οὗτος εἶναι ὁ δεύτερος ἱερὸς πόλεμος.

υ'. Ἀλλ' ὁ Φίλιππος, ἐμβὰς εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἀντὶ νὰ τιμωρήσῃ τοὺς Λοκροὺς, ἐκυρίευσεν τὴν Ἑλλάτειαν· Τότε, παρακινήσει τοῦ ῥήτορος Δημοσθένους, ἠνώθησαν οἱ Ἀθηναῖοι καὶ οἱ Θηβαῖοι κατὰ π. κ. τοῦ Φιλίππου· ἀλλ' αὐτὸς τοὺς ἐνίκησεν εἰς τὴν Λε- 337 ρώνειαν τῆς Βοιωτίας κατὰ κράτος· Ὅθεν μετὰ ταῦτα κοινῇ γνώμῃ τὸν ἐκλεξαν οἱ Ἑλληνας ἀρχι- 334 στρατηγον κατὰ τῶν Περσῶν· Καὶ ὁ Φίλιππος, ἐν ᾧ ἤτοιμάζετο νὰ ἐκστρατεύσῃ, ἐφρονεύθη ὑπό τινος ἀνθρώπου του Πανσανίου.

ηα'. Καὶ ὁ μὲν Ἀλέξανδρος διεδέχθη τὸν πατέρα του Φίλιππον· οἱ δὲ Ἰλλυριοὶ καὶ οἱ Τριβαλλοὶ, καταφρονούντες τὴν νεότητά του, ἀπεξάτησαν· καὶ ὁ Ἀλέξανδρος ὑπῆγε κατ' αὐτῶν, διὰ νὰ τοὺς τιμωρήσῃ· εἰς ταύτην δὲ τὴν εὐκαιρίαν οἱ Θηβαῖοι, φρονεῦσαντες τὴν φρουρὰν τῶν Μακεδόνων, ἀπεξάτησαν· ἀλλ' ἐξαίφνης ἤλθεν ὁ Ἀλέξανδρος, καὶ κατέσφραγεν ἐκ θειελίων τὴν πόλιν των, πλὴν τοῦ οἴκου τοῦ Πινδάρου· καὶ ἔδωκε τροχὸν εἰς ὅλους τοὺς Ἑλληνας· ὅθεν καὶ τὸν ἐκλεξαν ἀρχιζυγάτηγον κατὰ τῶν Περσῶν.

ηβ'. Ἀφ' οὗ δὲ ἀπέθανεν ὁ Ἀλέξανδρος εἰς τὴν Βαβυλῶνα· οἱ Ἑλληνας ὤρμησαν κατὰ τῆς Μακεδονίας· καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν ἐρίζησαν τὸν Ἀντίπατρον εἰς τὴν Λαμίαν, στρατηγοῦντος Λεωσθένους τοῦ Ἀθηναίου· ἔπειτα δὲ ἐρίζηθησαν κατὰ κράτος εἰς τὴν Κράνον· καὶ αἱ ἀποστατήσασαι πόλεις ἐδέχθησαν πάλιν φρουρὰν τῶν Μακεδόνων· καὶ οἱ Ἀθηναῖοι ἔχασαν καὶ τὴν ἐλευθερίαν, καὶ τὸν ῥήτορά των Δημοσθένην.

ηγ'. Ο' δὲ Πολυσπέρχων, διοικητῆς τῆς Μακεδονίας, διὰ νὰ μὴ πειραχθῆ ἀπὸ τὸν Κίσσανδρον, ἔδωκε πάλιν εἰς τοὺς Ἀθηναίους τὴν ἐλευθερίαν· καὶ ἐν τούτῳ οἱ Ἀθηναῖοι ἐφόνευσαν τὸν στρατηγὸν των καὶ ῥήτορα Φωκίωνα· ἀλλ' ὁ Κίσσανδρος, κυριεύσας τὴν Μακεδονίαν, ἐξέρησε τοὺς Ἀθηναίους ἀπὸ τὴν ἐλευθερίαν· καὶ ἔβαλε φρουρὰν Μακεδονικὴν· καὶ κατέστησε διοικητὴν Δημήτριον τὸν Φαληρέα· τὸν ὁποῖον οἱ Ἀθηναῖοι, διὰ τὰς εὐεργεσίας του, ἐτίμησαν μὲ 365 ἀνδριάντας.

ηδ'. Ἀφ' οὗ δὲ ἀδυνάτησεν ἡ Μακεδονία καὶ ἀπὸ τοὺς ἐμφυλίους πολέμους, καὶ ἀπὸ τὴν ἐπιδρομὴν τῶν Γαλατῶν, αἱ περισσότεραι πόλεις τῆς Ἑλλάδος ἠλευθερώθησαν ἀπὸ τὸν ζυγὸν τῶν Μακεδόνων· καὶ ἔκαμον δεσποῦς οἱ Αἰτωλοὶ καὶ οἱ Ἀχαιοὶ· καὶ ἐκαθάρισαν τὰς πόλεις ἀπὸ τὴν φρουρὰν τῶν Μακεδόνων· καὶ παντοῦ ἀντεξάθησαν εἰς αὐτοὺς.

4ε. Καὶ οἱ μὲν Αἰτωλοὶ ἀπέκρουσαν τοὺς Γαλά-
τας, οἱ ὅποιοι διὰ τῆς Μακεδονίας εἰσέβαλλον εἰς τὴν
Ἑλλάδα, διὰ τὰ ἀρπύσωσι τοὺς θησαυροὺς τοῦ ἐν
Μελφοῖς Ἀπόλλωνος· οἱ δὲ Ἀχαιοὶ, ἔχοντες στρα-
τηγὸν τὸν Ἀρατον, καὶ συμμάχους τοὺς Κορινθίους
καὶ Ἀθηναίους, ἠύξησαν πολὺ τὴν δυνάμιν των.

4ς. Ἀλλ' ἡ ἀντιξηλία τῶν πόλεων φέρει πάντοτε
τὸν ὄλεθρον· ἴσθι, ὁ μὲν Ἀρατος ἐδοξίμασε μὲ
βίαν τὰ ἐλκύνει εἰς τὸ μέρος του τοὺς Μεσσηνίους,
οἱ ὅποιοι ἦσαν σύμμαχοι τῶν Σπαρτιατῶν· Κλεομέ-
νης δὲ ὁ γ', ὁ βασιλεὺς τῶν Σπαρτιατῶν, ἐπροσπάθει
νὰ ταπεινώσῃ τοὺς Ἀχαιοὺς· οἱ δὲ Ἀχαιοὶ, βοηθού-
μενοι ἀπὸ τοὺς Μακεδόνας, κατενίκησαν εἰς τὴν Σελ-
λασίαν τὸν Κλεομένην· ὅστις ἠναγκάσθη νὰ φύγῃ
ἀπὸ τὴν πατρίδα του εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν, ὅπου
καὶ ἀπέθανε.

4ζ. Καὶ οὕτως ὁ Ἀχαιῶδες δεσμὸς ἔξεκεν ὑπὸ τὴν
προξασίαν τοῦ βασιλέως τῆς Μακεδονίας· καὶ αὐτὸς
μὲν ἦτον παντοτεινὸς πρόεδρος καὶ στρατηγός· ἦσαν
οὕτως καὶ ἴδιοι διοικηταὶ καὶ στρατηγοὶ τοῦ Ἀχαιῶδες
δεσμοῦ.

4η. Φιλοποίμην δὲ, ὁ ἐκ Μεγαλοπόλεως, γενόμε-
νος στρατηγός, ἔδειξε μεγάλα ἔργα φρονήσεως καὶ ἀν-
δρίας· καὶ μὲ τὰς νίκας του ὑψωσε τὸν Ἀχαιῶδες
δεσμὸν ὑπὲρ πάσας τὰς πόλεις τῆς Ἑλλάδος· Καὶ
αὐτὸς ἐξάθη ὁ ἔσχατος στρατηγός τῶν Ἑλλήνων.

4θ'. Ἀφ' οὗ δὲ διηρέθησαν οἱ Αἰτωλοὶ καὶ οἱ
Ἀχαιοὶ, οἱ μὲν Αἰτωλοὶ εἶχαν βοηθοὺς τοὺς Ἰω-
μαίους· οἱ δὲ Ἀχαιοὶ, τοὺς Μακεδόνας· Ἀλλ' ἐπει-
δὴ οἱ Αἰτωλοὶ, κατεφρονοῦντο ἀπὸ τοὺς Ἰωμαίους,
ἔγειναν ἐχθροὶ των· καὶ οἱ Ἰωμαῖοι, ἔχοντες πό-
λεμον πρὸς Φίλιππον τὸν γ', βασιλέα τῶν Μακεδό-
νων, ἔκαμον εἰρήνην καὶ συμμαχίαν μὲ αὐτὸν· Καὶ
οὕτως οἱ μὲν Αἰτωλοὶ εἶχαν μόνον σύμμαχον τὸν
τύραννον τῆς Σπάρτης Νάβιν· οἱ δὲ Ἰωμαῖοι τοὺς
Μακεδόνας, καὶ τοὺς Ἀχαιοὺς· καὶ ἐπολέμησαν.

ς. Ἐν τούτῳ τῷ πολέμῳ ὁ μὲν Φιλοποίμην ἐφό-
 ρησε καὶ τοὺς δύο τυράννους τῆς Σπάρτης, Μαχα-
 ρίδην καὶ Νάβιν· καὶ ἤνωσε τοὺς Σπαρτιάτας εἰς
 τὸν Ἀχαικὸν δεσμὸν· Οἱ δὲ Αἰτωλοὶ, μείναντες
 μόνοι, συνεμάχησαν μὲ τὸν βασιλέα τῆς Συρίας Ἀν-
 τίοχον τὸν μέγαν· Ἀλλ' ὁ μὲν Ἀντίοχος, νικηθεὶς
 ἀπὸ τοῦς Ρωμαίους, ἐπέσχευεν εἰς τὴν Ἀσίαν· οἱ
 δὲ Αἰτωλοὶ ὑπετάγησαν εἰς τοὺς Ρωμαίους.

ρα. Μετὰ δὲ τὸν θάνατον τοῦ Φιλοποίμενος, συ-
 νέβησαν διχόνοιαι μεταξὺ Ἀχαιῶν καὶ Σπαρτιατῶν·
 καὶ οἱ πρέσβεις τῶν Ρωμαίων ἐπροσπάθουν νὰ τοὺς
 εἰρηνεύσωσι· διότι οἱ Ρωμαῖοι κυριεύσαντες τὴν Μα-
 κεδονίαν, ἔκαμνον εἰς τὴν Ἑλλάδα ὅ,τι ἤθελον, πρὸς
 100 τὸ συμφέρον των· Καὶ ἐπειδὴ δὲν ἐπείθοντο οἱ Ἀ-
 χαιοὶ, ἔγεινεν ὁ Ἀχαικὸς πόλεμος, εἰς τὸν ὁποῖον
 κατειροπώθησαν οἱ στρατηγοὶ τῶν Ἀχαιῶν Κριτόλαος
 καὶ Δίαιος ὑπὸ Μετέλλου.

ρβ'. Ἐπειτα δὲ ὁ Μούμιος, κατασρέψας τὴν Κό-
 ρινθον, διέλυσε τὸν Ἀχαικὸν δεσμὸν, καὶ ἡ Ἑλλὰς
 ἔγεινεν ἐπαρχία Ρωμαϊκὴ, ὑπὸ τὸ ὄνομα Ἀχαιῶν·
 καὶ ἔπειτα καθ' ἕκαστον ἔτος ἡ Ρώμη ἔνα ἔπαρχον
 εἰς αὐτὴν.

ργ'. Μετὰ ταῦτα δὲ ὁ Σύλλας κινήσας κατὰ Μι-
 θριδάτου τοῦ ς, βασιλέως τοῦ Πόντου, (ὅστις διώ-
 ξας ἀπὸ τὴν Ἀσίαν τοὺς Ρωμαίους, ἤθελε νὰ τοὺς
 διώξῃ καὶ ἀπο τὴν Ἑλλάδα·) καὶ ὑποτάξας πολλὰς πό-
 λεις τῆς Ἑλλάδος, ἐκυρίευσε καὶ τὰς Ἀθήνας· καὶ
 τὰς ἐγύμνωσεν ἀπὸ ὅλα τὰ καλὰ, ὅσα ἦσαν εἰς αὐτὴν
 τὴν πόλιν· Καὶ οὕτως ὅλη ἡ Ἑλλὰς ὑπετάγη εἰς
 τοὺς Ρωμαίους.

II. X. ΙΔ'. ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΩΝ ΜΑΚΕΔΟΝΩΝ.

800 α'. Οἱ δὲ Μακεδόνες, ὅπως ἔζων εἰς τοὺς ἀρχαίους
 χρόνους, εἶναι ἄδηλον· Κάρανος δὲ, ἰς ἀπόγονος
 τοῦ